

Historia Jeleniej Góry

Od opływającej Góry Kaczawskie od południa i zachodu rzeki Bóbr, swą nazwę przyjęło plemię Bobrzan, zajmujące dorzecze rzeki w IX-XI wieku. Było to stosunkowo małe plemię, prawdopodobnie zależne od Dziadoszan, mających swe siedziby w okolicach ujścia Bobru do Odry. W okresie tworzenia się państwowości polskiej, ziemie obu plemion zostały wcielone do państwa Mieszka I, co miało miejsce ok. 990 roku. W kolejnych wiekach powstało wiele obronnych osad i zamków, których zadaniem była ochrona żyjących tu ludzi, a także obrona granic. Najważniejszymi warowniami stały się zamki na Zamkowej Górze we Wleniu, w Starej Kamienicy, Niesytno w Płoninie, Świny oraz zbudowany na miejscu grodu Bobrzan zamek na Grodźcu, położony wysoko ponad otaczającym go terenem, na bazaltowym neku (czopie komina wulkanicznego). Na południu, już poza Górami Kaczawskimi ciągnęła się linia zamków, począwszy od Wzgórza Krzywoustego pod Jelenią Górą, Koziniec, poprzez Sokolec w Górach Sokolich, Bolczów w Rudawach Janowickich po zamki Bolków i Świny.

V – VII – zamieszkuje plemię Bobrzan

VII – przynależność do państwa Wielkomorawskiego

Ok.990 – Mieszko I (Śląsk)

XI – prawdopodobnie Jelenia Góra była osadą targową (Bolesław Chrobry)

1110 r. Przejście Bolesław Chrobrego przez Karkonosze - albo Bramą Lubawską, albo przez Równię pod Śnieżką.

XII – Czesi w dorzeczu Kamiennej i Bobru

1108 – Bolesław Krzywousty buduje zamek

1177 – podział Śląska na dwie części (Bolesław Wysoki umacnia Jelenią Górę)

1175 – odkrycie ciepłych źródeł w Cieplicach (Bolesław Wysoki)

Koniec XII i początek XIII - akcja osadnicza kolonistów niemieckich, prowadzona przez Bolesława II Rogatkę.

Druga połowa XIII – powstaje Jelenia Góra

XIII i XIV – czynny jest młyn o sześciu kołach (nad Bobrem, pomiędzy zamkiem a mostem)

XIII w – na zach. od wzgórza zamkowego znajdowała się kaplica Św. Wolfgangowi wraz z cmentarzem

1242 – syn Pobożnego (Bolesław Łysy - Rogatka) poszerza mury obronne Jeleniej Góry

1248 – 1278 – Jelenia Góra w składzie księstwa legnickiego

1278 – 1286 – Jelenia Góra w składzie księstwa lwóweckiego

1286 – 1292 – Jelenia Góra w składzie księstwa świdnicko-jaworskiego

1281 r. Sprowadzenie przez Bernarda księcia lwóweckiego joanitów do Cieplic, którym nadał ziemię w dolinie Kamiennej.

1286 – zbudowanie murowanego kościoła

1288 - Jelenia Góra po raz pierwszy określona zostaje miastem, a obywatele Jeleniej Góry – mieszczanami

1290 – dwór na Chojniku (myśliwski), zamek nawodny w Siedlęcinie

1299 – Bolko I Surowy zezwolił na budowę młyna pod Husberg (W. Krzywoustego)

XIII w – akacja osadnicza Bolesława II Rogatki

1302 – pożar miasta

1303 – spłonął kościół Świętych Erazma i Pankracego

1304 – początek budowy kościoła pod wezwaniem męczenników Św. Erazma i Pankracego (buduje Henryk I jaworski)

1309 – Henryk Jaworski sprzedaje ziemię mieszkańcowi Jeleniej Góry – Friczce (w pobliżu zamku)

1312 – głód w Jeleniej Górze

1313 – budowa wieży w Siedlęcinie

1317 – istnieje miejski szpital Bożego Ciała

1320 – istnieje komora celna

1341 – otwarcie garkuchni

1345 – książę Bolko II w odbiera w Jeleniej Górze hołd od poddanych księcia jaworskiego i potwierdził ich prawa na wypadek odziedziczenia księstwa jaworskiego.

1348 – cesarz Karol IV nadaje miastu Jelenia Góra prawo sprzedaży płótna a zabrania innym okolicznym miejscowościom

1348 – 1350 – epidemia dżumy (pogrom Żydów)

1350 – prawo prowadzenia łaźni miejskiej

1353 – królowa Anna (małżonka Karola IV) nadaje różne prawa

1355 – jeleniogórcy mieszczenie są zwolnieni z opłat gdy udają się ze swoimi towarami do Czech, mieszczenie otrzymują od księcia świdnicko-jaworskiego Bolka II przywilej górniczy, dający wyłączne prawo przetopu rud żelaza

1355 – cesarz Karol IV przyłączył Śląsk do Czech

1361 – Jelenia Góra ma prawo wybudowania winiarni, wagi i kramu, komory do strzyżenia sukna, bicia monety

XIV w – ratusz w Jeleniej Górze, istnieją opłaty celne

1392 – przejście pod panowanie czeskie

1396 – powstaje przytułek dla biednych

1405 – rada miejska nadaje mieszczanom prawo korzystania z rzeki Bóbr, łowienia ryb, budowy młynów.

1408 – skarga Jeleniej Góry do cesarza Wacława IV na mieszkańców Kowar

1419 – 1436 – wojny husyckie

1427 – 13, 17 i 19 września miasto broni się przed husytami (zniszczono przedmieścia)

1433 – sprzedaż zamku miastu Jelenia Góra (zamek zburzony)

1439 i 1454 – rada miasta otrzymuje przywilej sprawowania władzy sądowej

1454 – zakończył się wieloletni konflikt gospodarczy Kowar z Jelenią Górą. Miasta zawarły stosowny układ normujący przedmiot sporu.

1449 – za bramą Długą zostaje wybudowana kaplica Św. Ducha i cmentarz

1470 – rusza produkcja tiuli (Joachim Girnth)

1480 – zawaliła się wieża bramna (Wojanowska)

1491 – 1495 – miasto kupuje wsie, folwarki....

1498 – odkrycie złóż złota i srebra w Jeżowie (wydobycie trwa 150 lat)

Koniec XV w – powstają przedmieścia

1502 - miasto otrzymuje prawo wolnych wyborów swej Rady

1505 – wzmianka o kaplicy Św. Anny

1514 – odbudowano basteję-kaplicę (Św. Anna)

1519 – przywilej corocznych jarmarków

1524 – do miasta wkracza reformacja

1525 – wprowadzono cotygodniowy targ (czwartek)

1527 – miasto znajduje się w granicach monarchii Habsburgów

1528 – Kowary zostały zwolnione z zależności ekonomicznej wobec Jeleniej Góry i uzyskały status „Wolnego Miasta Górniczego”.

1540 – susza

1542 – nalot szarańczy

1543 – w okolicy żyje 436 gospodarzy

1548 – miasto płaci wysoką karę cesarzowi za brak poparcia w wojnie religijnej

1546 – miasto kupuje ogród przed Bramą Wojanowską z przeznaczeniem na cmentarz

1549 – w wyniku wielkiego pożaru całe miasto spłonęło w trzy godziny

1550 – zawalenie wieży zamkowej

1550 – 1552 – odbudowa zniszczonego kościoła Św. Św. Erazma i Pankracego

1563 – zawaliła się wieża kościoła parafialnego (odbudowana 1570 pokryta blachą miedzianą)

1566 – powstaje murowana szkoła miejska

1567 – Kamienna zalewa Cieplice

1575 – wraca z Holandii tkacz Harblen i uruchamia produkcję krosien do produkcji woali

1590 – silne trzęsienie ziemi

1599 – cesarz Rudolf II nadał miastu list herbowy

1604 – zamontowano zegar na wieży ratusza

1608 – wielka powódź

1616 – pożar przedmieść (spaleniu ulega 209 domów)

1619 – początek wojny 30-letniej

1622 – kozacy pod Jelenią Górą

1622 – 1624 – uruchomienie wielkiej tkalni delikatnych płócien lnianych

1624 – początek tkania cienkiego tiulu

1625 – na zarazę umiera 506 osób

1627 – kwaterują się szwadrony wojsk

1630 – przywilej cesarski na handel tiulem

1633 – zaraza zabija 2600 mieszkańców

1634 – miasto nękają zbrojni, podpalone ulega całkowitemu spaleni, zniszczeniu ulega kaplica Św. Anny

1640 – 1645 – miasto wyludnione po zburzeniu miasta przez szwedzką załogę, mieszkańcy opuszczają miasto. Pozostaje 8 rodzin. W 1645 Jelenia Góra liczy 33 rodziny.

1648 – koniec wojen

1658 - powstało stowarzyszenie kupców – Jeleniogórski Związek Kupców, w 1675 r. zmieniono jego nazwę na Towarzystwo Kupieckie w Jeleniej Górze.

1657 – 1686 – odbudowano ratusz

1664 – Jelenia Góra wystawia ochotników na wojnę z Turcją.

1665 – początek budowy kaplicy na Śnieżce

1669 – dystrykt jeleniogórski zamieszkuje 1264 osoby powyżej 15 lat (768 w mieście)

1672 – założenie wodociągu

1675 – od pioruna spalił się zamek Chojnik

1681 r. - powstała kaplica św. Wawrzyńca na Śnieżce. Była zbudowana na tym terenie przez Schaffgotschów, którzy w ten sposób między innymi podkreślili swoje prawa do tego terenu.

1688 – powódź spowodowała znaczne szkody na przedmieściach

1699 – nad Kamienną powstaje specjalna wytwórnia płótna Inianego a w samej Jeleniej Górze produkcja batystów i woali wg wzorów francuskich i szwajcarskich

1702 – wylew Bobru i Kamiennej

1707 – modernizacja szubiennicy

1709-1718 - budowa w Jeleniej Górze świątyni protestanckiej, tzw. „kościół łaski”

1709 – 1715 – przebudowa kaplicy Św. Anny

1716 – poświęcenie kaplicy Św. Anny

II połowa XVI w – produkcja włókien Inianych

1727 – wzniesiono kamienną studnię Neptuna

1736 – wylew Bobru i całkowicie zniszczone zasiewy

1737 – ukończono budowę kościoła pod wezwaniem NP. Marii

1737 – zainstalowano zegar na wieży kościoła Św. Krzyża

1739 – zawalił się stary ratusz

1740 – Jelenia Góra liczy ponad 5800 mieszkańców (2200 w murach), dachy głównie gontowe.

1742 – Jelenia Góra uzyskała połączenie pocztowe na trasie Wrocław – Świdnica – Świebodzice – Kamienna Góra – Kowary – Jelenia Góra.

1742 – Jelenia Góra przeszła spod panowania habsburskiego pod władzę króla Prus w wyniku opanowania Śląska przez wojska Fryderyka II Hohenzollerna.

1747-1749 - wzniesiony został w nowy ratusz

1755 – zlikwidowano budynek bramny, fosę i most zwodzony przy Bramie Zamkowej, Bramie Wojanowskiej

1778 – Jelenia Góra uzyskała połączenie dyliżansowe z Wrocławiem przez Kowary, Kamienną Górę i Bolków

1787 - otwarta zostaje w mieście warzelnia cukru z buraków cukrowych

1792 - na kuracji w Cieplicach przebywa Hugo Kołłątaj, ponownie bawi tu w 1809 r.

1800 - w Jeleniej Górze i Cieplicach bawi przyszły prezydent Stanów Zjednoczonych John Quincy Adams – ówczesny ambasador przy dworze berlińskim

1817 r. Powstanie "Korpusu Przewodników Górskich i Tragarzy Lektyk i Bagaży", którzy zajmowali się wnoszeniem turystów w górne partie Karkonoszy.

1824 r. Adaptacja kaplicy na Śnieżce do celów turystycznych. Był to pierwszy turystyczny obiekt w Karkonoszach.